

Levél Tábori Ottónak

Kedves Ottó!

Megvallom, a ma élő költők közül senkit nem éreztem oly közel magamhoz, mint Téged. A versekben feljajduló fájdalokat én is érzem. Naponta olvasom, újra meg újra a teljes *Arc, elmenőbent*, egy-egy versre többször is visszatérek.

Szinte minden verssorod: rejtvény. A megfejtéseken szorgoskodó olvasó alkotótársaddá válik, az ő lelke is megrezdül.

Ha csak ezt az utolsó kötetet hagytad volna örökül, akkor is teljes életművet, pótolhatatlan kincset tarthatnánk a kezünkben.

Roppant tömören fogalmazol. Egyetlen betűvel sincs több vagy kevesebb a műveidben, mint amennyi a tökéleteshez szükséges. Olyanok, mint a napkő, kiégett belőlük minden, ami nem tiszta, ami felesleges, ami nem a legnemesebb anyagból való, és nem égi üzeneteket tartalmaz égi „hatalmuk”.

Azon töprengek, miért nem váltál meg szépségekkel teli és szeretett faludtól, miért nem költöztél olyan helyre, ahol forrong az irodalmi élet, ahol alkotótársak körében vitathattad volna meg naponta a világ folyását. Ösztönző impulzusok érhetek volna. Talán mégsem voltál eléggé „szófogadatlan, nyakas”. Ki tudja, meddig jutottál volna egy másfajta úton, mit vetített volna a vetítőgép „a lélek hallgatag domboldalára”.

Személyesen egyetlen alkalommal találkoztunk. Nyolc évvel ezelőtt. Mesélted, hogy naponta biciklizel az Ikervár környéki határban. Nem „andalogsz”, teljes erődből hajtod a gépet. Úgy sejtem, hogy elhagyván a falut, a szabadság érzése töltött el ezeken az utakon. A természet ölén a Mindenséggel kerültél kapcsolatba.

Meglehet: badarságot beszélek. Berzsenyis magányodban verseid egyetemes értékűek, a kor legfontosabb kérdéseire adnak választ. A társadalmi és kulturális folyamatokat tisztán látod, és a jövő iránti aggodás vezérel.

A *Ha nem kell* című műved látélet a korról. Annál szomorúbb és reménytelenebb képet pedig el sem tudok képzelni, mint „angyalszárny”-at „megfeketedve”. Égi segítség sem várható.

A címadó versben így írsz: „hisz csak ő tudja, ki lesz a soros”. Ki lehet az „ő”: az Isten, a sors? Kisbetűvel írtad, úgy beszélgetsz vele, mint ember az emberrel. Ő visz át „a vég nélküli csendbe, / a föld ízeit végképp feledtetve”. Nehéz megválni a föld ízeitől, az emberi élet milliónyi hangulatától, élményétől, mindattól a sokszínű adománytól, melyben életünk során részesülünk. A költemény utolsó sora is talány: „szívedbe szigonyoz vészterhes vigaszt”.

A *Tengerhörpintő* a közelünkben jár. Te már látod, hogy mire készül. A Föld elpusztítására. Vajon ki lehet a *Tengerhörpintő*, aki „Félrerugdossa a kontinenseket, / mint a döglött patkányokat”?

Félsz, s veled együtt félünk, hogy *Kései a kétségbeesés*: „a pénzgögg riasztó / vigyorrától kimerül / minden elem”, s „jelkép roppan össze / a kirakatban / mely a sem-

mibe néz”. Nem akad gyógyírt hozó eszme, az eddigiek alkalmatlannak bizonyultak, kilátástalan az élet. Félő, hogy jóslataid valóra válnak. Talán éppen azért fogalmazod meg őket, hogy ne így történjen. Ébresztőnek szánod.

Azon munkálkods, hogy az *Égrendés* soha ne következzen be: „Szétlobbannak az égi hegyek, összerosódnak a fellegek, / sárba bronzul a mező, / a nap arany temető”. Nem veszett el minden. Az arany temetőben megneimesedik létünk minden cselekedete.

A *Késdobálót*, azt hiszem, nem sikerült megfejtenem. Ki lehet az, aki hűvös tudatossággal, szándékosan kioltja társa – a benne megbízó, életét az ő sikeréért kockára tevő munkatársa, földi társa – életét? Az is lehet, hogy nem gyilkosságról beszélsz, hanem egy másik élet tönkretételéről. Az emberek a késdobáló és az áldozat szerepébe egyaránt kerülhetnek.

Nem járok jó úton. A *Késdobáló* valószínűleg a Földön túl található. Életről és halálról dönt, valamiféle rend szerint.

Milyen szomorú, hogy a céltábla (az emberi környezet vagy talán a sors) „meg / sem / rezzen”, közönnyel viseltetik a gyilkosság iránt! Észre sem veszi, vagy talán behunyja a szemét.

Nálad tartalom és forma mindvégig egységben van. Ebben a versben az egyszavas sorok jelzik a feszültséget, majd a villámgyors cselekvést.

Tudod, hogy a „győztesek vétkesek”, látod a „csendbőrös” eget, hallod, hogy „ág-citerák zengik a zöldet”, figyeled, hogy „Gyertya-könnycsepp hullik a csöndre”. Csak te követed szemmel, hogy „gyerekálom hajnala száll”, rajtad kívül senki sem vette észre, hogy „csillagfogsort rak föl az ég”.

Csodákat fedeztél föl: „szűz iszapba bújt a harcsa, / selymes víz a paplan rajta”; „vas hasú” traktorokat láttál.

Érezted vagy talán tudtad is, hogy ARCOD ELMENŐBEN. Nem csupán a címadó verseddal búcsúzol tőlünk. A *Karácsony* című költeményben alázattal szólítod meg Isten fiát: „Jézusom, Jézusom, / a lábadat megmosom, / s kezeidbe leteszem / fényes, lobogó szívem.”

Kedves Ottó!

Csendesen éltél. Ezzel a kötetteddel sem jártad be személyesen a fél országot. Nem kopogtattál művelődési házak, könyvtárak, iskolák ajtaján. Talán még bemutatót sem tartottál. Megalkottad. Elvégezted a csak általad elvégezhető, senki által meg nem ismételtető égi-földi munkát. Örökül hagyta kincseidet.

Soha nem éreztem még ennyire az értő kultúráközvetítő hiányát, mint manapság. Az ő hivatásuk volna az alkotások és a befogadók közti termékeny kapcsolat elősegítése.

Nem búcsúzom Tőled, hiszen köteted ott van és ott is marad az asztalomhoz, az ágyamhoz közel. Segítesz eligazodni e vészterhes világban.

2014. augusztus 13.